

ความเป็นไปได้ในการจัดทำ FTA จีน-สหภาพยุโรปและผลกระทบต่อไทย

บทสรุปผู้บริหาร

๑. การหารือแผนการจัดทำสนธิสัญญาด้านการลงทุนสองฝ่าย (Bilateral Investment Treaty : BIT) เมื่อเดือนตุลาคม ๒๕๕๗ คาดว่าจะเริ่มเจรจาและสรุปผลได้ภายใน ๒-๓ ปี

๒. เหตุผลที่ EU สนใจจัดทำ BIT กับจีน เช่น เพื่อช่วยนักลงทุนยุโรปที่ประสบปัญหาการถูกปิดกั้นหรือกีดกันการเข้าสู่ตลาดจีน ด้วยการจัดให้มีกรอบกฎหมายการลงทุนที่ไม่ซับซ้อน สะดวก เชื่อมั่น /ปลอดภัย คาดการณ์ได้

๓. ปัญหา/อุปสรรค ในการเจรจาจะต้องมีประเด็นสำคัญและมักจะเป็นปัญหา ได้แก่ Investor-state dispute settlement (ISDS) ซึ่งเป็นกลไกที่เอื้อให้บริษัทต่างชาติฟ้องร้องรัฐบาลประเทศเจ้าภาพ ในกรณีที่กฎหมายภายในหรือการดำเนินการภายในที่สร้างความเสียหายต่อการลงทุน เช่น การเวนคืน /ยึดมาเป็นของรัฐ (expropriations) คาดว่าถูกคัดค้านจากบางประเทศสมาชิกฯ และไม่มี ความชัดเจนว่า จีนจะมีปฏิกริยาอย่างไร แต่หากการเจรจานี้ประสบความสำเร็จ ถือว่าเป็นการทดสอบคู่เจรจาที่จะจัดทำความตกลงให้ครอบคลุมมากขึ้นต่อไป

๔. สถานะล่าสุด เมื่อเดือนตุลาคม ๒๕๕๗^๑ IMF คาดการณ์ว่าในปี ๒๕๕๗ เศรษฐกิจจีนวัดโดย GDP ๑๗,๖๓๒ ล้านล้านเหรียญสหรัฐ นับเป็นอันดับหนึ่งของโลก และมีขนาดใหญ่กว่าเศรษฐกิจสหรัฐอเมริกา ที่มี GDP ๑๗,๔๑๖ ล้านล้านเหรียญสหรัฐ นอกจากนี้ยังได้ออกพันธบัตรสกุลเงินหยวน (Renminbi หรือ RMB) ตอกย้ำความสำคัญของจีนต่อเศรษฐกิจโลก และถือเป็นชาติตะวันตกประเทศแรกที่ออกพันธบัตรสกุลเงินหยวน ทั้งนี้ มีการใช้เงินสกุลหยวนในการซื้อขายสินค้าระหว่างประเทศมากขึ้น ซึ่งชี้ให้เห็นถึงศักยภาพ ความเข้มแข็ง มั่งคั่ง และมั่นคงของเศรษฐกิจจีน ซึ่งยากที่ EU จะปฏิเสธหรือยืดเวลาการจัดทำ FTA กับจีน ออกไป เพราะยิ่งช้ายิ่งจะเสียโอกาส แม้ว่าจะมีข่าวจาก EU ในช่วงที่ประธานาธิบดี Xi เยือนเมื่อเดือนมีนาคม ๒๕๕๗ ว่าจะพิจารณาจัดทำ FTA กับจีนหรือไม่ขึ้นอยู่กับผลของการเจรจา BIT

๕. ผลกระทบต่อไทยอาจได้รับ ทางเลี้ยวหรือทางรอด^๒ เช่น สินค้าจีนที่หลากหลายในคุณภาพแทบทุกระดับจะหลั่งไหลเข้า EU มากและสะดวกขึ้น เนื่องจากจะมีการลดอัตราภาษีนำเข้าหรือมีอัตราเป็นศูนย์ ซึ่งต้องถูกคัดค้านจากผู้ผลิตสินค้าประเภทเดียวกันภายใน EU ทั้งอาจจะเผชิญอุปสรรคด้านกฎระเบียบ เช่น มาตรการคุ้มครองความปลอดภัยผู้บริโภค กฎระเบียบและการตรวจสอบ สินค้าซึ่งต้องปฏิบัติตามอย่างเท่าเทียมกัน ทั้งสินค้าที่ผลิตภายใน EU และที่นำเข้า (เช่น สินค้าอาหารและอาหารสัตว์ - ระเบียบ Food Safety และระบบตรวจสอบ RAPID สำหรับสินค้าที่มีเชื้ออาหาร ยา เครื่องสำอาง- ระเบียบด้านความปลอดภัยของสินค้า GPSD (General Product Safety Directive) และระบบตรวจสอบ RAPEX ทั้งนี้ สินค้า ยา และเครื่องสำอางจะต้องปฏิบัติตามระเบียบที่เกี่ยวข้องโดยเฉพาะ)

ผลกระทบต่อสินค้านำเข้าจากไทย - ประเภทเดียวกันหรือที่ใกล้เคียงกับจีน เช่น จะมีราคาแพง เพราะต้องเสียภาษีในอัตราสูงกว่า (เช่น เสื้อผ้า เครื่องหนัง เครื่องใช้ไฟฟ้า) ไม่สามารถแข่งขันได้ ดังนั้น ผู้ผลิตสินค้าไทยควรดำเนินกลยุทธ์ เช่น การสร้างแบรนด์ด้วยการผลิตสินค้าที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะ เน้นการออกแบบที่ใช้ความรู้ความสามารถ นวัตกรรมใหม่ๆ ร่วมกับความเป็นเอกลักษณ์ที่ยากจะลอกเลียน เช่น การออกแบบเครื่องหนังของนักออกแบบอิตาลีเลียน ที่มีความเป็นเอกลักษณ์โดดเด่นและแบรนด์ของความเป็นอิตาลีเลียน เป็นที่ยอมรับทั่วโลกกว่าเป็นสินค้าทั้งในระดับ premium และ high end ที่ดึงดูดผู้ซื้อได้ด้วยตัวสินค้าเอง ทั้งนี้รวมการจดทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ หรือ GIs ด้วย (แม้ว่าจะมีข้อจำกัดของการจดทะเบียนสินค้าที่ครอบคลุมเฉพาะสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์)

โดย : ส่วนอำนวยการ สำนักสารสนเทศการเจรจาการค้า กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ (ธันวาคม ๒๕๕๗)

^๑ ที่มา : จีนกับเศรษฐกิจโลก โดย วิวรรณ ธาราธิรัฐโชติ, กรุงเทพธุรกิจ วันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๕๗ (www.bangkokbiznews.com)

^๒ เป็นความเห็นส่วนบุคคลของผู้จัดทำรายงาน (นางสาวพรศิริ เมฆวิชัย)

ความเป็นไปได้ในการจัดทำ FTA จีน-สหภาพยุโรป และผลกระทบต่อไทย

การจัดทำสนธิสัญญาด้านการลงทุนสองฝ่าย ในระหว่างการประชุม ASEM (Asia Europe Meeting) ที่นครมิลาโน อิตาลี เมื่อเดือนตุลาคม ๒๕๕๗^๓ สหภาพยุโรป (EU) และจีนได้หารือเกี่ยวกับแผนการจัดทำสนธิสัญญาด้านการลงทุนสองฝ่าย (Bilateral Investment Treaty : BIT) คาดว่าทั้งสองฝ่ายจะมีข้อสรุปสำคัญได้แก่เป้าหมายร่วมกันคือ “การเปิดตลาด และปรับปรุงการคุ้มครองสิทธิผู้ลงทุนให้ดีขึ้น” แต่การเจรจาที่ยืดเยื้อออกไป เพราะจีนมิได้ให้ความสำคัญเท่าที่ควร แม้ว่าจะมีการเริ่มเจรจา รอบแรกเมื่อเดือนมกราคม ๒๕๕๗ อุปสรรคที่ยากลำบากได้แก่ การพิจารณาแก้ไขความขัดแย้งของผู้ลงทุน การโน้มน้าวให้จีนอนุญาตให้ผู้ประกอบการ EU เข้าสู่อุตสาหกรรมเทคโนโลยีขั้นสูงของจีน (China’s high-tech industries) อย่างไรก็ตาม คาดว่า การเจรจา BIT จะสรุปผลได้ภายใน ๒-๓ ปี และนับเป็นการจัดทำ BIT ฉบับแรกที่ EU ดำเนินการหลังจากที่ Lisbon Treaty มอบอำนาจให้ในปี ๒๐๐๙

เหตุผลที่ EU สนใจจัดทำ BIT กับจีน เช่น

๑. เพื่อช่วยนักลงทุนยุโรปที่ประสบปัญหาการถูกปิดกั้นหรือกีดกันการเข้าสู่ตลาดจีน ด้วยการจัดให้มีกรอบกฎหมายการลงทุนที่ไม่ซับซ้อน สะดวก เชื่อมมั่น/ปลอดภัย คาดการณ์ได้

๒. การดึงดูดการลงทุนของจีน ข้อกำหนดการร่วมลงทุนของจีน ส่วนของเจ้าของ (equity cap) อุปสรรคด้านการบริหารจัดการ กฎส่วนประกอบท้องถิ่น (local content rules) ข้อกำหนดตามระเบียบเช่น การเปิดเผยข้อมูลทางเทคโนโลยีซึ่งเป็นภาระหนักของนักลงทุน

ฝ่าย EU คาดว่า หากสามารถลดข้อจำกัดดังกล่าวได้ จะเพิ่มการลงทุน FDI ในจีนประมาณร้อยละ ๒ หรือมีรายได้เพิ่มขึ้น ๒ พันล้านยูโร (ประมาณ ๒,๔๔๑.๓๗ พันล้านเหรียญสหรัฐ)^๔ การค้าระหว่าง ๒ ประเทศมีมูลค่า ๕๘๕.๙๓ พันล้านเหรียญในปี ๒๕๕๖ และมี FDI ของ EU เพียงร้อยละ ๒.๑ ในขณะที่จีนเป็นผู้ส่งสินค้ารายใหญ่อันดับหนึ่งเข้า EU ลงทุน FDI ร้อยละ ๖ (ของการลงทุนรวมทั่วโลก) และเพียงร้อยละ ๓ ที่ลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ หรือประมาณ ๓๖,๖๒๐.๔๕ ล้านเหรียญ/ปี สถิติล่าสุดปี ๒๕๕๕ บริษัท EU ลงทุนในจีนประมาณ ๑๘.๙๒ พันล้านเหรียญ ส่วนจีนลงทุนใน EU มูลค่า ๙.๒๘ พันล้านเหรียญ

การเข้าสู่ตลาดสำหรับนักลงทุน (Market access for investors) BIT มีเป้าหมายขจัดปัญหาความไม่สมดุลดังกล่าวและช่วยให้ EU (น่าจะหมายถึง คณะกรรมาธิการ หรือ Commission) ยังคงความสำคัญจากข้อเท็จจริงที่ จีนนิยมติดต่อดังตรงกับรัฐบาลประเทศสมาชิก EU เช่น เยอรมนี ทั้งยังคงประสงค์จะเจาะตลาดบริการของจีน ซึ่งมีมูลค่าประมาณ ๑/๕ ของมูลค่าการส่งออกของ EU ไปจีน อุตสาหกรรมธุรกิจบริการของ EU มีอัตราส่วนร้อยละ ๗๕ ของ GDP และมีความสำคัญยิ่งด้านยุทธศาสตร์

นาย David Fouquet, Senior Associate at the European Institute for Asian Studies กล่าวว่า “การเจรจาดังนี้จะมีความยากลำบากมาก เพราะเพียงแค่การทำงานใน ด้านเทคนิคที่พยายามจะเข้าใจกันและกันก็มีความยุ่งยากแล้ว โดยเฉพาะประเด็นเช่น investor-state relations, dispute settlement ฝ่ายจีนจะไม่นิยมแลกเปลี่ยนอะไร ถ้าสิ่งที่ได้มาไม่คุ้มค่า” ซึ่งฝ่าย EU ก็เช่นกัน โดยนาย Fouquet เพิ่มเติมว่า ฝ่ายจีนจะพยายามยืดเยื้อและไม่เร่งรีบ เมื่อเปรียบเทียบกับฝ่ายทางการของ EU ที่ค่อนข้างจะเร่งรีบ เห็นได้จาก

กรรมาธิการด้านการค้า (นาย Karel De Gucht) ที่ลงนามการเจรจาและความตกลง FTA หลายรายการ ซึ่งต้องปฏิบัติตาม Professor Sylvain Plasschaert^๕ กล่าวว่า EU จำเป็นต้องกดดันปักกิ่งให้เปิดตลาดบางภาคที่เห็นว่า ธุรกิจของตนยังถูกจำกัดเช่น transport, healthcare, distribution คาดว่าจีนก็จะดำเนินการเช่นเดียวกัน แม้ว่าจีนจะพิจารณาเปิดด้านการลงทุนมากขึ้นเมื่อเทียบกับ EU แต่ก็จะเลือกเฟ้นอย่างระมัดระวัง และยังคงควบคุมอย่างเข้มงวด เนื่องจากมีนโยบายอุตสาหกรรมที่จะเลือกเฉพาะสาขาที่ให้ความสำคัญ

^๓ ที่มา : EU-China investment treaty talks may face bumpy road, ๑๔ Oct ๒๐๑๔ (www.bilaterals.org)

^๔ อัตราแลกเปลี่ยน ๑ ยูโร = ๑.๒๒๐๖๘ เหรียญสหรัฐ ณ วันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๕๗ (www.xe.com)

^๕ Professor Sylvain Plasschaert, professor emeritus from the University of Antwerp and the Catholic University of Leuven ประเทศ Belgium

ตามลำดับเช่น เทคโนโลยีชีวภาพ (biotechnology) และนาโนเทคโนโลยี (nanotechnology) ซึ่ง EU มีความรู้ความชำนาญ และจีนก็เรียนรู้ได้เร็ว รวมทั้งการเข้าซื้อธุรกิจหรือร่วมลงทุน ใน EU โดย Professor Plasschaert ไม่คิดว่าการจัดทำ BIT ครั้งนี้ จะทำให้จีนรุกเข้าไปลงทุนมากมายใน EU เพราะฝ่ายจีนเองก็จะระมัดระวังการลงทุนใน EU มากขึ้น เนื่องจากความล้มเหลวในอดีตเช่น การร่วมลงทุน

การคุ้มครองนักลงทุน แน่แน่นอนว่าในการเจรจาจะต้องมีประเด็นสำคัญและมักจะเป็นปัญหาได้แก่ Investor-state dispute settlement (ISDS) ซึ่งเป็นกลไกที่เอื้อให้บริษัทต่างชาติฟ้องร้องรัฐบาลประเทศเจ้าภาพ ในกรณีที่ถูกหมายภายในหรือการดำเนินการภายในที่สร้างความเสียหายต่อการลงทุน เช่น การเวนคืน /ยึดมาเป็นของรัฐ (expropriations) คาดว่าถูกคัดค้านจากบางประเทศสมาชิกฯ และไม่ มีความชัดเจนว่า จีนจะมีปฏิกิริยาอย่างไร แต่หากการเจรจานี้ประสบความสำเร็จ ถือว่าเป็นการทดสอบคู่เจรจาที่จะจัดทำความตกลงให้ครอบคลุมมากขึ้นต่อไป

โดยช่วงต้นปี ๒๕๕๗ ประธานาธิบดี Xi Jinping เร่งรัดให้จีนและสหภาพยุโรป ร่วมกันหาวิธีที่เป็นไปได้ในการจัดทำ FTA และกำหนดเป้าหมายให้การค้าระหว่างกันมีมูลค่า ๑ หมื่นล้านดอลลาร์ฯ ภายในปี ๒๐๒๐ ซึ่งฝ่าย EU กล่าวตอบอย่างคลุมเครือว่า พร้อมทั้งจะพิจารณาเมื่อมีโอกาสในอนาคต แม้ว่าจะมีการผลักดันจาก นายกรัฐมนตรีอังกฤษ (นาย David Cameron) และรัฐมนตรีเศรษฐกิจเยอรมัน (นาย Sigmar Gabriel) นาย Pablo Zalba Bidegain กรรมการธิการเศรษฐกิจและการเงิน รัฐสภายุโรป กล่าวว่า การจัดทำ BIT ครั้งนี้เป็นโอกาสที่ EU จะได้ตรวจสอบความเท่าเทียมระหว่างกันอีกครั้งว่าเป็นไปตามระเบียบที่กำหนดไว้เพียงใด

ความเห็นเกี่ยวกับการจัดทำ FTA จีน-สหภาพยุโรป ซึ่งมีทั้งฝ่ายสนับสนุนและฝ่ายคัดค้าน ดังตารางต่อไปนี้

ความเห็นจากสหภาพยุโรป		ความเห็นจากจีน	
ฝ่ายสนับสนุน	ฝ่ายคัดค้าน	ฝ่ายสนับสนุน	ฝ่ายคัดค้าน
<p>-นาย David Cameron นายกรัฐมนตรีอังกฤษ: เรียกร้องให้มีการจัดทำFTA,อังกฤษ มีความพร้อมที่สุดในกลุ่ม G๘, G๒๐ และ EU, จะเพิ่มมูลค่าการค้าของอังกฤษประมาณ ๑.๘ พันล้านปอนด์ปี</p> <p>-นาย Carlo Calenda รัฐมนตรีช่วยกระทรวง Economic Development อิตาลี จะผลักดันให้เริ่มจัดทำ FTA เพราะปัจจุบันจีนมีบทบาทสำคัญมากขึ้นในหารค้าระหว่างประเทศ เช่นล่าสุด มีบทบาทเอื้อให้การเจรจา Trade Facilitation Agreement (TFA) ภายใต้ WTO ประสบผลสำเร็จ จีน เป็นประเทศในกลุ่มBRICS^๕ ที่</p>	<p>-นาย Ed Miliband หัวหน้าพรรค Labour เราต้องไม่แข่งขันกับจีนด้วย low pay, low skills แต่ต้องแข่งขันบนพื้นฐานของ high-skill, hi-tech, high-wage economy ส่งเสริมให้ SME เติบโต ช่วยฝึกอบรมให้คนหนุ่มสาวทำธุรกิจ เป็นการสร้างความมั่นคงให้ประเทศอย่างแท้จริง</p>	<p>-ประธานาธิบดี Xi Jinping^๖ กล่าวในระหว่างเยือน คณะกรรมการยุโรป กรุงบรัสเซลส์ เบลเยียมเมื่อเดือน มี.ค.๕๗ ให้ผู้บริหารระดับสูงของ EU พิจารณาการจัดทำ FTA กับจีน</p>	<p>n.a.</p>

^๖ ที่มา : David Cameron calls for new EU-China free trade agreement, the Guardian, ๒ December ๒๐๑๓ (www.theguardian.com)

^๗ ที่มา : Europe should have FTA with China : Italian official, Xinhua, ๑๙ December ๒๐๑๔ (www.bilaterals.org)

^๕ BRICS หมายถึงกลุ่มประเทศกำลังพัฒนา ที่มีการพัฒนาและการเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างรวดเร็ว(Emerging Market) ประกอบด้วยประเทศ บราซิล (Brazil) รัสเซีย (Russia) อินเดีย (India) จีน (China) แอฟริกาใต้ (South Africa) ที่มา : กรมเอเชียใต้ ตะวันออกกลางและแอฟริกา กระทรวงการต่างประเทศ (http://sameaf.mfa.go.th)

^๔ ที่มา : China's Xi wins EU pledge to consider free-trade deal, by Robin Emmott and Francesco Guarascio, Reuters, ๓๑ March ๒๐๑๔ (www.reuters.com)

<p>มีขนาดใหญ่มีความสำคัญมาก ในการค้าและการพัฒนาเงินได้ กำหนดแผน ๕ ปีเพื่อก้าวสู่ consumption economy และเอาใจใส่ต่อสิ่งแวดล้อม ยิ่งขึ้น, ความสัมพันธ์ระหว่าง จีน-EU ก็เติบโตอย่างเหมาะสม ดังนั้น จึงควรเริ่มเจรจา ภายใน ๑๒-๑๘ เดือนข้างหน้า</p>			
---	--	--	--

สถานะล่าสุด - เมื่อเดือนตุลาคม ๒๕๕๗^{๑๐} IMF คาดการณ์ว่าในปี ๒๕๕๗ เศรษฐกิจจีนวัดโดย GDP ๑๗,๖๓๒ ล้านล้านเหรียญสหรัฐ นับเป็นอันดับหนึ่งของโลก และมีขนาดใหญ่กว่าเศรษฐกิจสหรัฐอเมริกา ที่จะมี GDP ๑๗,๔๑๖ ล้านล้านเหรียญสหรัฐ นอกจากนี้ยังได้ออกพันธบัตรสกุลเงินหยวน (Renminbi หรือ RMB) ต่อย้าความสำคัญของเงินต่อเศรษฐกิจโลก และถือเป็นชาติตะวันตกประเทศแรกที่ออกพันธบัตรสกุลเงินหยวน นอกจากนี้ ภาครัฐใช้เงินสกุลหยวนในการซื้อขายสินค้าระหว่างประเทศมากขึ้น

ซึ่งชี้ให้เห็นถึงศักยภาพ ความเข้มแข็ง มั่งคั่ง และมั่นคงของเศรษฐกิจจีน^{๑๑} ซึ่งยากที่สหภาพยุโรปจะปฏิเสธหรือยืดเวลาการจัดทำ FTA กับจีนออกไป เพราะยิ่งช้ายิ่งจะเสียโอกาส แม้ว่าจะมีข่าวจากสหภาพยุโรปในช่วงที่ประธานาธิบดี Xi เยือนสหภาพยุโรปในเดือนมีนาคม ๒๕๕๗ ว่า จะพิจารณาจัดทำ FTA กับจีนหรือไม่ขึ้นอยู่กับผลของการเจรจา BIT

ผลกระทบที่ไทยอาจได้รับ ทางเลี้ยวหรือทางรอด^{๑๒} เช่น

๑.สินค้าเงินที่หลากหลายในคุณภาพแทบทุกระดับจะหลั่งไหลเข้า EU มากและสะดวกขึ้น เนื่องจากจะมีการลดอัตราภาษีนำเข้าหรือมีอัตราเป็นศูนย์ ซึ่งต้องถูกคัดค้านจากผู้ผลิตสินค้าประเภทเดียวกันภายใน EU ทั้งอาจจะเผชิญอุปสรรคด้านกฎระเบียบ เช่น มาตรการคุ้มครองความปลอดภัย ภัยผู้บริโภค กฎระเบียบและการตรวจสอบสินค้าซึ่งต้องปฏิบัติตามอย่างเท่าเทียมกันทั้งสินค้าที่ผลิตภายใน EU และที่นำเข้า (เช่น สินค้าอาหารและอาหารสัตว์ - ระเบียบ Food Safety และระบบตรวจสอบ RAPID สำหรับสินค้าที่มีโซอาหาร ยา เครื่องสำอาง- ระเบียบด้านความปลอดภัยของสินค้า GPSD (General Product Safety Directive) และระบบตรวจสอบ RAPEX ทั้งนี้ สินค้า ยา และเครื่องสำอางจะต้องปฏิบัติตามระเบียบที่เกี่ยวข้องโดยเฉพาะ)

ผลกระทบต่อสินค้านำเข้าจากไทย - ประเภทเดียวกันหรือที่ใกล้เคียงกับจีน เช่น จะมีราคาแพง เพราะต้องเสียภาษีในอัตราสูงกว่า (เช่น เสื้อผ้า เครื่องหนัง เครื่องใช้ไฟฟ้า) ไม่สามารถแข่งขันได้ ดังนั้น ผู้ผลิตสินค้าไทยควรดำเนินกลยุทธ์เช่น

--การสร้างแบรนด์ด้วยการผลิตสินค้าที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะ เน้นการออกแบบที่ใช้ความรู้ความสามารถ นวัตกรรมใหม่ๆ ร่วมกับความเป็นเอกลักษณ์ที่ยากจะลอกเลียน เช่น การออกแบบเครื่องหนังของนักออกแบบอิตาลีเลียน ที่มีความเป็นเอกลักษณ์โดดเด่น และแบรนด์ของความเป็นอิตาลี เป็นที่ยอมรับทั่วโลกว่าเป็นสินค้าทั้งในระดับ premium และ high end ที่ดึงดูดผู้ซื้อได้ด้วยตัวสินค้าเอง

--การคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาใน EU รวมทั้งการจดทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (Geographical Indications หรือ GIs) ซึ่งเป็นเครื่องมือทางการตลาดและเพิ่มมูลค่าสินค้า ป้องกันการแข่งขันที่ไม่เป็นธรรม สามารถเป็นสื่อ ให้เห็นว่าผลิตภัณฑ์ดังกล่าวได้ผลิตขึ้นในประเทศใดประเทศหนึ่ง หรือท้องถิ่นใดท้องถิ่นหนึ่ง การระบุชื่อประเทศหรือท้องถิ่นจะทำให้ผู้บริโภคเข้าใจว่า สินค้านี้มีลักษณะพิเศษต่างไปจากสินค้า

^{๑๐} ที่มา : จีนกับเศรษฐกิจโลก โดย วิวรรณ ธาราหิรัญโชติ, กรุงเทพธุรกิจ วันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๕๗ (www.bangkokbiznews.com)

^{๑๑} จีนเป็นผู้ส่งออกสินค้ารายใหญ่ที่สุดไป EU (ล่าสุดปี ๒๕๕๖ มูลค่า ๒๘๐.๐ พันล้านดอลลาร์) + เป็นแหล่งผลิตสินค้าให้ EU และเป็นคู่ค้าอันดับ ๒ ของ EU โดย EU เป็นแหล่งถ่ายทอด high-technology ของจีน (ที่มา : บทวิเคราะห์เรื่อง “ไทยควรปรับตัวอย่างไร ? : จีน-สหภาพยุโรปเป็นคู่ค้าสำคัญของโลก”, ส่วนอำนวยการสำนักสารสนเทศการเจรจาการค้าระหว่างประเทศสิงหาคม ๒๕๕๗)

^{๑๒} เป็นความเห็นส่วนบุคคลของผู้จัดทำรายงาน (นางสาวพรศิริ เมฆวิชัย)

จำพวกเดียวกันที่ผลิตขึ้นจากแหล่งอื่น จะส่งผลให้สินค้านั้นมีราคาสูงขึ้นหรือจำหน่ายได้มากขึ้น เช่น ข้าวหอมมะลิทุ่งกุลาร้องไห้ ที่ EU ได้รับรองการจดทะเบียน GIs มีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ ๔ มีนาคม ๒๕๕๖^{๑๓} แต่ข้อจำกัดของการจดทะเบียนสินค้า GIs ครอบคลุมเฉพาะสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ (เช่น ส้มโอนครชัยศรี (นครปฐม) กาแฟดอยตุง (เชียงราย) ไวน์ที่ราบสูงภูเรือ (เลย) ผ้าไหมมัดหมี่ชนบท (ขอนแก่น) สก๊อตช์วิสกี้ (สก๊อตแลนด์)) ทั้งนี้ จำเป็นต้องเน้นการ โฆษณาประชาสัมพันธ์ ในสื่อต่างประเทศที่เป็นภาษาสากล (เช่น อังกฤษ) และภาษาท้องถิ่นอย่างเต็มที่และต่อเนื่อง

๒. การเข้าร่วมเป็นพันธมิตรกับจีนในด้านการผลิตสินค้าที่ไทยยังไม่แข็งแกร่ง โดยเข้าร่วมใน Supply Chain เช่น สินค้า high technology^{๑๔} โดยพยายามปรับปรุงสถานะและเพิ่มความสำคัญ/บทบาทการผลิตของไทย เพื่อยกระดับให้สูงขึ้นเป็นลำดับอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งการได้รับการถ่ายทอดเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้อง และนำมาประยุกต์ปรับใช้กับการผลิต พัฒนา และคิดค้นประดิษฐ์สินค้าใหม่ๆ

๓. การเร่งปรับปรุงและพัฒนาในด้านต่างๆ ที่สำคัญอย่างเป็นรูปธรรมและต่อเนื่อง เช่น การศึกษา (เน้นพัฒนาศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ให้สอดคล้องกับการพัฒนาประเทศและอุตสาหกรรมใหม่ๆ) เศรษฐกิจและสังคม (ให้ความสำคัญต่อการวิจัยและพัฒนา (Research & Development หรือ R & D) เช่น จัดสรรงบประมาณในแต่ละปีอย่างต่อเนื่อง) นอกจากนี้ยังมีกฎหมาย ระเบียบต่างๆ เทคโนโลยีสารสนเทศ จำเป็นต้องมีฐานข้อมูลและเทคโนโลยีด้านต่างๆ ที่พร้อมใช้ประโยชน์และทันสมัยที่สุด

ส่วนอำนวยการ
สำนักสารสนเทศการเจรจาการค้า
กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ
ธันวาคม ๒๕๕๗

^{๑๓} ที่มา : สำนักงานพาณิชย์ในต่างประเทศ ณ กรุงบรัสเซลส์

^{๑๔} ที่มา : บทความเรื่อง “ไทยควรปรับตัวอย่างไร? : สหภาพยุโรปจีนเป็นคู่ค้าสำคัญของโลก”, ส่วนอำนวยการ สำนักสารสนเทศการเจรจาการค้ากรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ, สิงหาคม ๒๕๕๗